

Střítežský ZPRAVODAJ

Zpravodaj obce Střítež nad Bečvou

září 2026

www.striteznb.cz | zpravodaj@striteznb.cz

Úvodní slovo

Vážení spoluobčané, vážení přátelé, prázdninové období a čas dovolených uběhly opět velmi rychle a jsou za námi. V průběhu slunného léta proběhlo několik zdařilých akcí, mimo jiné Den obce, letní kino s filmem Po večerce, tradiční a oblíbená Traktojízda, poslední víkend i vystoupení mladých kapel a kapely Dancing Dog Band. Děti se vrátily do školních lavic, všichni plní energie, a my pokračujeme v další práci.

Ze stavebních akcí, které v obci probíhaly, jsme zkolaudovali nové moderní víceúčelové hřiště s umělým povrchem v areálu Pod Hostýnem, kde nabízíme všem zájemcům plochu 30 x 15 m na nespočet sportů. Na tuto akci nám přispěl Zlínský kraj částkou 1 mil. Kč. Přímě před očima nám vzniká Cyklostezka Střítež nad Bečvou – Vidče, která propojí obě vesnice a umožní mimo jiné cyklistům a pěším bezpečný pohyb mezi vesnicemi. I na tuto akci se podařilo vyřídit dotaci 65 % ze SFDI s tím, že obě obce si hradí své části cyklostezky v poměru dle délky katastrálních území, na kterých se stavba nachází. Celý projekt bude hotový do 31. října.

Volební období 2022–2026 se chýlí ke konci a je na místě provést rekapitulaci uplynulých let a toho, co se událo. Změn a událostí bylo skutečně mnoho, proto jim věnujeme samostatný článek na následujících stránkách zpravodaje.

V termínu 9.–10. října 2026 proběhnou komunální volby do Zastupitelstva obce na období 2026–2030. Hlasovat budete moci jako obvykle v místní sokolovně, kde bude zřízena volební místnost. Budeme velmi rádi, když si najdete čas a přijdete k volbám.

Z připravovaných akcí si vás ještě na tomto místě dovolíme pozvat na koncert v kostele ČCE dne 11. října, Tradiční lampionový průvod konaný dne 23. října, organizátoři plánují také Hodovou zábavu a v sobotu 28. listopadu se uskuteční tradiční Rozsvícení vánočního stromu ve spolupráci se všemi spolky v obci.

Závěrem děkujeme všem kolegyním a kolegům za příkladnou práci, našim zaměstnancům a správcům za jejich obětavé nasazení. Poděkování patří také organizátorům všech akcí v naší obci za jejich energii, čas a úsilí. Věříme, že naše obec je příjemným místem pro život a přejeme si všichni společně, aby se nám v ní žilo dobře i nadále a aby se naše obec dále rozvíjela.

Krásný podzim vám všem a příjemné dny,

*Ing. Pavel Gerla, starosta obce
Ing. Jan Vaculín, místostarosta obce*

Co jsme společně udělali a připravili v naší obci za období 2022 – 2026

Stavby

Dokončení Cyklostezky do obce s vybočenými autobusovými zastávkami v obci, autobusovou točnou U Tvarůžků a novou lávkou přes řeku Bečvu

Tento pro obec velmi významný a zejména bezpečnostně přínosný projekt prošel v minulých letech složitým správním postupem, neboť proti vydaným rozhodnutím byly opakovaně podány opravné prostředky, ať už ze strany fyzické osoby nebo zapsaného spolku; tato podání a vznesené výhrady byly následně přezkoumávány Krajským úřadem Zlínského kraje i soudem, které je postupně v konečném rozhodnutí zamítly, resp. jejich požadavkům nevyhověly, což umožnilo – byť bohužel s výrazným zpožděním – pokračovat v přípravě a realizaci stavby. Jsme velmi rádi, že jsme i přes opakované procesní přezkumy, nevyvolané z naší strany, nepřišli o přiznané dotační prostředky ze SFDI Praha ve výši bezmála 19 000 000 Kč. O tomto tématu jsme podrobně informovali ve Zpravodaji obce v srpnu 2021, březnu 2023 a červnu 2023 které jsou, spolu s dalšími vydanými Zpravodaji obce, dostupné na webových stránkách obce www.striteznb.cz/stritezsky-zpravodaj. Po pravomocném ukončení všech řízení byla stavba v roce 2023 dokončena a zkolaudována. Cyklostezka z obce a nová lávka přes řeku Bečva jsou dnes hojně využívány, slouží široké veřejnosti, významně zvyšují bezpečnost v daném úseku nejen pro obyvatele naší obce, a dokonce bylo této stavbě „Stežka pro chodce a cyklisty v obci Střítež nad Bečvou“ následně v soutěži Stavba roku 2024 Zlínského kraje uděleno Čestné uznání.

Dokončení parkovacích ploch a chodníku před kostelem ČCE

Dokončení přístřešku ve Sběrném místě pro techniku a zařízení

Revitalizace Bytového domu č.p. 242**Zvýšení bezpečnosti závěsné lávky z roku 1974 na Cyklostezce Bečva, kterou mezi občany označujeme spíše jako „houpací lávku“, na dolním konci obce, vedoucí do Zašové****Oprava povrchu Cyklostezky Bečva a vybudování nových odpočinkových míst pro cyklisty****Výstavba moderního multifunkčního hřiště v areálu Pod Hostýnem**

V rámci zlepšování veřejného prostoru proběhla v obci výměna starého veřejného osvětlení za nová, moderní LED svítidla - snažíme se šetřit na spotřebě elektrické energie a zároveň jsme zvýšili kvalitu a spolehlivost osvětlení v obci.

Stavba Cyklostezky Strážná nad Bečvou – Vidče

Další obrovsky významný bezpečnostní prvek cestou do Vidče již sami vidíte. Stavba o délce 1200 m, zahrnující most přes potok Maretku, vybočení potoka Maretku v k.ú. Vidče a končící až u bývalého Portáše v obci Vidče roste před očima. Hoto-vo bude do konce října 2026. Celková hodnota projektu je 23 mil. Kč, dotace ze SFDI z uznatelných nákladů je 65 %. Podíl obcí je cca 30 % naše obec a cca 70 % má obec Vidče (je děleno v poměru dle katastrálních území, do kterých cyklostezka zasahuje). Podíl naší obce je tedy celkově cca 6,5 mil. Kč + příslušenství, z toho dotace ze SFDI na naši část činí cca 3,8 mil. Kč.

Zahájení akce Chodníky I a II. – příprava a bourání RD č.p. 46 naproti kostelu, v nejužším místě silnice III/4868 vedoucí přes obec

Opravy mostků a zábradlí v obci

Příprava projektů

Nová lávka na Cyklostezce Bečva a Odstranění staré lávky na Cyklostezce Bečva na dolním konci obce jsou vyprojektovány. Na oba projekty bylo vydáno Stavební povolení. Proti vydaným rozhodnutím stavebního úřadu Valašské Meziříčí byla podána odvolání. Odvolání podal účastník řízení - fyzická osoba. Odvolací řízení probíhá aktuálně u Krajského úřadu Zlínského kraje. Na uvedené projekty vyvíjí obec snahu o získání dotace ve výši 65 % ze SFDI Praha, nadto Zlínský kraj na stavby na páteřních cyklostezkách ve Zlínském kraji přispívá další dotací, a to ve výši + 20 %, kde máme předběžný příslib jejich spoluúčasti.

Pokračujeme v přípravě projektové dokumentace pro stavební povolení k Revitalizaci Obecního úřadu, Hasičské zbrojnice a výhledově i Mateřské školy. Na tyto projekty máme přiznané dotační prostředky.

Uvedené objekty v naší obci chceme zmodernizovat pro zlepšení služeb a využitelnosti pro občany v obci a rovněž s cílem snížení jejich provozních nákladů.

Vizualizace Hasičské zbrojnice, severozápadní pohled

Vizualizace Hasičské zbrojnice, jihozápadní pohled

Vizualizace Obecního úřadu, jihovýchodní pohled

Po dokončení úvodní studie pokračujeme v přípravě projektové dokumentace a potřebných dokumentů pro stavební povolení Sportovně-kulturního areálu Pod Hostýnem, aby mohl být projekt v dalších letech plynule připraven k realizaci.

Projektová dokumentace Chodníky I a II, chodníky vedoucí od kostela ČCE až po Hotel Květoň, jsme ve stádiu získaného stavebního povolení, budeme žádat o dotaci, chceme realizovat

Příprava projektové dokumentace k akci Chodníky před Hotelem Květoň směrem na dolní konec obce; řešíme projektovou dokumentaci a s vlastníky dotčených pozemků kolem Hotelu Květoň byla dosažena shoda umožňující pokračování tohoto projektu.

Obci přiznané dotace

Komplexní energetické úspory Obecní úřad, Hasičská zbrojnice, Mateřská škola: **celkově dotace cca 11 mil. Kč**

Protipovodňová opatření 2024 – nový digitální rozhlas v celé obci: **celkově dotace 1,115 mil. Kč**

Protipovodňová opatření 2024 – oprava 3 mostních objektů a vodoteče: **celkově dotace 10 mil. Kč**

Rádi bychom všechny tyto připravované projekty společně v následujících letech postupně zrealizovali a využili k tomu přiznané dotační prostředky.

Obecní úřad

Nebezpečný výjezd z obce - křižovatka

Naši obec mnoho let trápí nebezpečný výjezd z obce – nebezpečná křižovatka, na které již bylo mnoho dopravních nehod, některé i tragické.

Na křižovatce je hustý provoz, protože ji využívají společně s námi nejen obyvatelé sousedních obcí Vidče a Valašská Bystřice, ale i někteří obyvatelé obce Zašové a města Zubří, kteří si zkracují cestu a provoz dále zahušťují a znehledňují.

Obec proto velmi uvítala, že Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) začalo vypracovávat projektovou dokumentaci a potřebná povolení pro výstavbu nové bezpečné křižovatky. Původní záměr byl postavit novou bezpečnou křižovatku při zachování stávající studny ST5. Rozpracovaný projekt uvažoval se zúžením ochranného pásma této studny. Během zpracovávání projektu se ukázalo, že ochranné pásmo zúžit nelze. Projektování se zastavilo a bohužel propadla již vydaná a platná povolení.

Dále se zastavila i výstavba lávky přes Bečvu, která byla součástí nově budované cyklostezky a reálně hrozilo vrácení mnohamiliónové dotace na cyklostezku. Došlo ke zhoršení vztahů s podnikatelským subjektem, který měl mimo jiné v nájmu obecní studnu ST5 a obci z ní prodával pitnou vodu. Obec se musela rozhodnout, zda bude i nadále kupovat vodu od podnikatelského

subjektu, se kterým se není schopna domluvit, nebo spolupráci ukončit.

Dostavit lávku a pokusit se vytvořit podmínky pro doprojektování a výstavbu nové bezpečné křižovatky bylo již v té době prioritou.

Zastupitelstvo se proto jednoznačně rozhodlo v roce 2021 spolupráci s podnikatelským subjektem ukončit a vodu ze studny ST5 přestat kupovat. Rozhodování zastupitelů ovlivnil i fakt, že do studny ST5 prosakuje i voda z blízké Rožnovské Bečvy. Navíc cena vody kupovaná obcí z ST5 byla pouze o jednotky procent za m³ levnější než od společnosti VaK Vsetín.

Následně se podařilo v roce 2023 s velkým úsilím dostavit lávku a celou cyklostezku.

Aktuální stav křižovatky: ŘSD (investor stavby křižovatky) souhlasilo s obnovou projektových prací pouze v případě, že bude vyřešena problematika ochranných pásem. Nyní se pracuje s variantou stavebních prací při výstavbě křižovatky v ochranném pásmu. Byl vypracován posudek, který za splnění určitých podmínek stavbu umožňuje. Následně v říjnu 2025 MěÚ VM vydal Veřejnou vyhlášku Návrh opatření obecné povahy, kterou pan podnikatel připomínkoval. MěÚ VM vydal v červenci 2026 novou Veřejnou vyhlášku Návrh opatření obecné povahy, tuto pan podnikatel opět připomínkoval a nadto ještě

požadoval čtyři měsíce na zhotovení vlastního oponentského posudku. Ze studny se přitom žádná voda již téměř pět let neodebírá.

Naše křižovatka měla být původně hotová dříve než křižovatka v Zašové, mohla již sloužit a neohrožovat zdraví a životy. Výstavbu křižovatky urguje i sousední Vidče a Valašská Bystřice. Bohužel je stále i silný a nepolevující zájem věc komplikovat a oddalovat. Nyní tak i přes velkou snahu věc posunout zůstává výstavba křižovatky v nedohlednu. Naopak stavba křižovatky v Zašové se chýlí k úspěšnému konci.

Věříme, že pro obec bude i do budoucna prioritou bezpečnost občanů a jejich životů. V dnešní době napjatého stavu veřejných financí nelze pouze pasivně se založenýma rukama čekat, že bezpečnost na křižovatce se zvýší sama, ale obec musí být sama aktivní a maximálně nápomocná zlepšení situace. O to se ostatně již i v minulých letech obec snažila.

Na závěr konstatujeme, že rozhodnutí zastupitelstva nekupovat vodu ze studny ST5 se i s odstupem času jeví jako správné a jediné možné. Bohužel mělo zřejmě přijít dříve a pak bychom měli nejen cyklostezku s lávkou, ale možná už i novou bezpečnou křižovatku a někdo zachráněný život nebo zdraví. Bohužel poslední tragická nehoda se stala v jen před několika dny.

Rada obce

Vše důležité o naší obci na jednom místě

Povinně zveřejňované dokumenty, ostatní dokumenty, informace, novinky a další naleznete na oficiálních stránkách obce www.striteznb.cz, některé informace lze dohledat i zpětně.

Konkrétně v sekci úřední deska www.striteznb.cz/uredni-deska/

naleznete dokumenty, které obec musí zveřejňovat, například dokumenty z jiných úřadů, veřejné vyhlášky, záměry a další informace.

V kategorii úřední deska naleznete i informace ohledně hospodaření obce, rozpočet, změny rozpočtu, návrh závěreč-

ného účtu včetně pravidelné kontroly hospodaření.

V sekci odpady a odpadové hospodářství www.striteznb.cz/odpadove-hospodarstvi naleznete informace ohledně vývozu odpadu a harmonogram svozu tříděného odpadu. Dále kompletní informace ohledně množství a nákladů na odpady v jednom přehledném dokumentu (povinné informace občanům).

V sekci vodovod na webových stránkách www.striteznb.cz/vodovod naleznete kalkulaci (výpočet) ceny pitné vody, formuláře smluv, reklamační řád, rozborů a další informace.

Na stránkách naleznete i jiné zajímavé informace například informace ze srážkoměru kolik napršelo, provozu sokolovny, smuteční oznámení nebo fotografie z akcí pořádaných v obci.

Obec hospodáří bez úvěrů, s dostatečnou finanční rezervou na provoz a hlavně s vlastními finančními prostředky pro další rozvoj.

Důraz na maximální transparentnost je naší prioritou. V případě dotazů se nás neváhejte zeptat.

Rada obce

Komunální volby 2026

Ve dnech 9. a 10. října 2026 se uskuteční volby do Zastupitelstva obce Střítež nad Bečvou.

Pro letošní komunální volby byly ve Stříteži nad Bečvou podány kandidátní listiny tří volebních stran.

Zastupitelstvo obce pro roky 2026 – 2030 bude 15členné.

Volební místnost bude zřízena v Malém sále sokolovny, Střítež nad Bečvou č.p. 1, 756 52 a to v čase:

V pátek 9. října 2026 od 14.00 do 22.00 hod.

V sobotu 10. října 2026 od 8.00 do 14.00 hod.

Hlasovací lístek bude voličům doručen nejpozději 3 dny před dnem voleb na jejich adresu.

Hlasovací lístky budou k dispozici i ve volební místnosti.

Způsob hlasování bude podrobně popsán v přiloženém materiálu při doručení Hlasovacího lístku.

Informace o volbách naleznete na webu: <https://mv.gov.cz/volby-referenda/vyhlasene-volby>

Výpis z usnesení ze zasedání Zastupitelstva obce Střítež nad Bečvou

Výpis z usnesení z 24. zasedání Zastupitelstva obce Střítež nad Bečvou, konaného dne 24. 6. 2026

Zastupitelstvo obce schvaluje:

- zřízení věcného břemene chůze na parcele č. 1581/159 v k.ú. Střítež nad Bečvou v majetku obce pro parcely č. 96/8 a st. 300 v k.ú. Střítež nad Bečvou s podmínkou zrušení věcného břemene chůze na parcelách č. 1581/121, 1581/123, 1581/124, 1581/127, 1581/128, 1581/129, 1581/131, 1581/20 pro parcely č. 96/8 a st. 300 v k.ú. Střítež nad Bečvou a pověřuje starostu vypracováním smlouvy a jejím podpisem, náklady na vklad do KN ponese obec.
- schvaluje Smlouvu o budoucí

smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby č. IV-12-8031755/002, mezi ČEZ Distribuce, a. s., IČ: 24729035, se sídlem Děčín, Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, 405 02 Děčín a Obcí Střítež nad Bečvou, IČ: 00635839, Střítež nad Bečvou 193, PSČ: 756 52.

- schvaluje záměr prodeje části pozemku v obecním vlastnictví odděleného od pozemku parcela č. 132 v k.ú. Střítež nad Bečvou dle zákresu (který je přílohou tohoto zápisu), náklady ponese kupující, obec zajistí pouze kupní smlouvu.
- vypsání výběrového řízení na

demolici RD č.p. 46 a příslušenství dle smlouvy s I. Krupovou a demolici přístřešku ve sběrném dvoře u HZ č.p. 197 v obci a pověřuje Radu obce výběrem dodavatele.

- přípravu a podání žádosti o dotaci na projekt Chodníky středem obce I a II v případě vypsání dotačního titulu ze strany SFDI nebo jiného poskytovatele dotací.
- pro volby do Zastupitelstva obce Střítež nad Bečvou ve dnech 9. a 10. října 2026 ponechat dosavadní stav 15 členů Zastupitelstva a 5 členů Rady obce.
- změnu rozpočtu č. 4/2026.

Rozpočet po 4. změně	Schválený „RO“	„RO“ před změnou	Návrh 4. změny	„RO“ po 4. změně
Příjmy celkem	22 687 974,00	26 140 542,86	59 954,00	26 200 496,86
Výdaje celkem	24 449 420,00	38 635 881,00	210 000,00	38 845 881,00
Financování celkem	1 761 446,00	12 495 338,14	150 046,00	12 645 384,14

Výpis z usnesení z 25. zasedání Zastupitelstva obce Střítež nad Bečvou, konaného dne 22. 7. 2026

Zastupitelstvo obce schvaluje:

- směnu pozemků ve vlastnictví obce parc. č. 96/11 v k.ú. Střítež nad Bečvou o výměře 78 m² za část pozemku v soukromém vlastnictví odděleného od parcely č. 88 v k.ú. Střítež nad Bečvou o výměře 22 m² dle geometrického plánu č. 893-1096/2026 vyhotoveným Ing. Liborem Michnou a ověřeným Katastrálním pracovištěm Valašské Meziříčí PGP 544/2026-836. Směna proběhne bez doplatku. Náklady ponese obec.
- prodej části pozemku p.č. 132 v k.ú. Střítež nad Bečvou ve vlastnictví

obce Střítež nad Bečvou o výměře 23 m² (druh pozemku zahrada) odděleného dle geometrického plánu č. 900-1162/2026, vyhotoveným Ing. Libor Michnou, XXXXXXXXXXXXX, za cenu obvyklou, dle znaleckého posudku č. 060397/2026 vyhotoveného Ing. Janou Mikušovou, a to ve výši 625 Kč za 1 m² pozemku. Náklady související s prodejem ponese kupující, prodávající zajistí pouze kupní smlouvu.

- vyhlášení záměru na prodej pozemků v obecním vlastnictví parcelního čísla 1477/49 o výměře 19 m² a 1477/50

o výměře 9 m², oba v k.ú. Střítež nad Bečvou. Náklady související s prodejem ponese kupující, prodávající zajistí pouze kupní smlouvu.

- vyhlášení směny části pozemku ve vlastnictví obce parc. č. 1581/20 v k.ú. Střítež nad Bečvou o výměře 60 m² za část pozemku v soukromém vlastnictví odděleného od parcely č. st 55 v k.ú. Střítež nad Bečvou o výměře 333 m² dle geometrického plánu č. 898-1147/2026 vyhotoveným Ing. Liborem Michnou a ověřeným Katastrálním pracovištěm Valašské Meziříčí PGP 935/2026-836.

Ohlédnutí za oslavami 150. výročí kostela ve Stříteži

Již začátkem letošního roku započaly přípravy na oslavu významného výročí – 150 let od posvěcení dominanty naší obce – evangelického kostela.

Staršovstvo farního sboru rozhodlo, že slavnost se bude konat v neděli 14. června. To bylo jediné datum, na které bylo možno pozvat zároveň dva významné hosty – synodního seniora Pavla Pokorného a celocírkevního kantora Ladislava Moravetze. Hned se také začal sestavovat program oslav. Zvažovala se různá pojetí. Padaly zajímavé návrhy, jako např. uspořádání průvodu obcí od „Kosteliska“ až ke kostelu, odpolední varhanní koncert, trubačské vystoupení na věži kostela, dětský jarmark na farní zahradě apod. Staršovstvo se nakonec rozhodlo pro víceméně neformální pojetí oslav, a tak jsme se mohli těšit na slavnostní bohoslužbu, společný oběd, historickou výstavu, dětský program a zahradní grill party s lidovou muzikou. Od počátku šlo o společnou akci farního sboru a obce Střítež, která finančně podpořila program pro děti.

V neděli 14. června už stály na farní zahradě tři stany, které poskytl místní sbor dobrovolných hasičů. Pod velko-prostorovým stanem se nacházely lavice

a stoly pro návštěvníky oslav, vedle byl postaven stan pro muzikanty a před stodolou byl umístěn stánek s kavárnou a výčepem. Ve farní stodole bylo vše připraveno ke společnému obědu, který zajistila Ruth Bajzová s dalšími pomocnicemi. Stodola, která v minulosti prošla úpravami, aby byla připravena pro společenské akce tohoto typu, byla místem, které se už po několikáté proměnilo ve výstavní síň. Zatímco v jiných letech jste tu mohli shlédnout expozici obrazů Aleny Vaňkové, oslavy 150. výročí kostela byly příležitostí vystavit dobové fotografie, vztahující se k tomuto výročí. Textová část výstavy pak byla umístěna v kostele včetně vzácných archivních materiálů a artefaktů. Celou výstavu připravil kurátor sboru Ondřej Srba, a její instalaci provedly dobrovolnice z řad členek farního sboru.

Oslavy byly zahájeny dopolední slavnostní bohoslužbou v kostele, který zaplnilo nejméně sto šedesát účastníků. Ti vyslechli kázání synodního seniora Pavla Pokorného a ke společnému zpěvu je na varhany doprovázel církevní kantor Ladislav Moravetz. Bohoslužbu doplnilo vystoupení dětí a také gospelový sbor. V kázání synodní senior připomněl Ježíšovo Podobenství o pozvání na hostinu. Zdůraznil, že se o ni v životě často sami

připravujeme, když nechápeme, že tou hostinou je skutečné setkání s Bohem. V rámci bohoslužeb pozdravil shromáždění také starosta obce Pavel Gerla a po něm bývalý farář sboru Vladimír Kopecný. Ten mimo jiné vyslovil přání, aby měl jednou střítežský kostel opět všechny tři zvony, které byly původně ve věži umístěny. Všichni účastníci bohoslužby obdrželi brožuru s popisem historie sboru a také s programem historické slavnostní bohoslužby, která se v tomto kostele odehrála před 150 lety. Synodní senior obdržel jako poděkování kromě tradičních valašských specialit také exkluzivní edici zdobených perníčků s motivem 150. výročí kostela.

Zatímco dopoledne byla poměrně zima a mírný déšť mohl někoho od účasti odradit, odpoledne vyšlo slunce a zahradní party tak probíhala v příjemném klimatu a v dobré atmosféře. O tu se postarala mimo jiné improvizovaná „cimbálová“ muzika, kterou utvořili muzikanti z našeho farního sboru včetně faráře a také profesionální externisté. Zpívaly se valašské lidové písničky a lidé se příjemně bavili. V permanentním obležení byl stánek s čepovaným pivem a výbornou kávou. Všichni se rovněž těšili na grilovanou pražskou šunku, kterou jako každý rok při podobných akcích na farní zahradě připravuje Jiří Martinek z Hážovic a ani letos návštěvníky nezklamal. Nevšedním zpestřením odpoledního pohostění byl slavnostní dort s fotorealistickým obrázkem střítežského kostela. O dětský program se postarala profesionální cirkusová skupina Prostě cirkus

z.s., kterou vede Monika Drobková, známá střítežanům díky svým velkolepým ohňovým show.

Oslav se zúčastnilo kolem dvou stovek návštěvníků, z nichž velkou část tvořili přespolní a hosté. Někteří z pozvaných hostů, kteří se nemohli oslav zúčastnit, zaslali slavnostnímu shromáždění alespoň zdravici, jako např. pan Ilja Burian, vnuk faráře Bohuslava Buriana, který ve sboru sloužil v první polovině minulého století.

Jménem střítežského evangelického sboru chci poděkovat všem, kdo se na přípravě a organizaci oslav podíleli, aniž bych je zde mohl všechny jmenovat, protože jich bylo opravdu hodně. V každém případě jsem rád, že se celkem daří propojovat aktivity obecní i církevní, vždyť jsme všichni občané jedné obce. Snad se jednou podaří zcela zrušit bariéry, které byly historicky vytvořeny mezi prostředím církevním a tzv. necírkevním a nikdo už nebude mít pocit, že někam nepatří. Kéž k tomuto cíli slouží všechny podobné akce, jako byly letošní oslavy 150. výročí posvěcení evangelického kostela ve Stříteži.

Josef Hurta

Mládežnické kapely a kapela Dancing Dog Band

Prázdniny jsme ukončili v areálu Pod Hostýnem v sobotu 29. srpna vystoupením 3 mládežnických kapel a večer koncertem kapely Dancing Dog Band. Příjemný podvečer a večer zde strávilo okolo 150 návštěvníků, kteří se dobře bavili a přivítali, že taková akce na konci prázdnin byla se spoluúčastí obce zorganizována. Pro dvojici Jakuba Janíka

(13 let, kytara) z Bystřičky a jeho kamaráda Vojtěcha Spáčila (16 let, kytara), to bylo první veřejné vystoupení. V pořadí druhé těleso Matouše Gerly (18 let, bicí) ze Stříteže n. B. a jeho kolegy Radima Petrskovského (18 let, zpěv) z Hodslavic to byl rovněž úplně první koncert v jejich kariéře.

Vít Randus je již zkušený mladý hudebník, který zde se svojí čtyřčlennou kapelou vystoupil a zahrál 45 minut. Jejich program byl dokonce tak nabitý, že na podobný hudební večer jeli vystoupit i do sousední Zašové. Kapela Dancing Dog Band, která u nás vystoupila již vloni a letos přilákala i mladé hudebníky, hraje ve složení Jiří Stružka – bicí, Ivan Tomek – kytara a zpěv, Petr Votruba – kytara a Martin Žilka, původem Střítežan – kytara.

Že by nám z mládežníků vyrostli nástupci kultovní kapely PARALAX?

Ing. Pavel Gerla

4. ročník TraktoJízdy

V sobotu 15. srpna 2026 se v naší obci uskutečnil již 4. ročník TraktoJízdy. Stejně jako každý rok mu předcházely dlouhé přípravy, aby bylo vše připravené a mohli jsme v sobotu vyrazit. Počasí nám opět přálo, a tak jsme od ranních hodin chystali vše potřebné.

Kolem 13. hodiny se na dolním konci u Lenky Stodůlkové začaly sjíždět traktory. Letos se k nám přidali i noví jezdcí, což nás velmi těší. Na startu se sešlo 37 traktoristů a za doprovodu hudby z obecního rozhlasu jsme vyrazili na spanilou jízdu. Lidé podél cesty nám mávali, fotili si nás, a právě jejich zájem nás utvrzuje v tom, že TraktoJízda má smysl a stává se pěknou tradicí naší obce.

Na louce u Rákosiny už bylo připravené občerstvení a program pro celé odpoledne. Připojily se k nám ještě další tři traktory, a tak jsme vytvořili rekordních 40 traktorů! Po společném fotografování začaly soutěže – traktoristé si poměřili síly na připravené dráze a probíhalo také tipování váhy balíku.

Nezapomněli jsme ani na děti, které si užily hledání pokladu v hlíně. Pro dospělé byla připravena farmářská štafeta. Během odpoledne se mohli děti i dospělí také svést traktorem, vyvézt se zvedací plošinou nebo si nejmenší návštěvníci mohli vyzkoušet jízdu na traktůrcích.

Po vyhlášení výsledků už následovala volná zábava a příjemné odpoledne plné povídání a setkávání.

Poděkování

Velké díky patří všem traktoristům, kteří si našli čas, připravili své stroje a přijeli s námi vytvořit skvělou atmosféru. Děkujeme také všem návštěvníkům, kteří přišli, podpořili nás a užili si s námi celé odpoledne.

Děkujeme vlastníkům pozemků a Valašskému ZOD, družstvu, za poskytnutí louky, Honzíkovi Krausovi za skvělé modelování a všem sponzorům za jejich podporu.

Velké poděkování patří také rodině Čaňové z Krhové, která opět přijela se zvedací plošinou a traktůrkou, Milanovi Krausovi za poskytnutí elektřiny.

Děkujeme také všem fotografům za krásné fotografie, díky kterým si můžeme letošní TraktoJízdu připomenout. Fotografie z akce najdete na stránkách obce.

Velké díky patří také Střítežskému fojtství za poskytnutí balíků a za pomoc při stavění traktoru, který sloužil jako propagace TraktoJízdy před obcí Střítež.

A největší díky patří všem, kteří se podíleli na organizaci celé akce, pomáhali s přípravami, během akce i při následném úklidu. Bez vás všech by TraktoJízda nebyla tím, čím je.

Doufáme, že jste si letošní TraktoJízdu užili stejně jako my, a těšíme se na vás příští rok při 5. ročníku!

Pořadatelé

Záchrana mlád'at při senosečích

V jarním vydání obecního zpravodaje jsme informovali o záměru nákupu dronu společně s kolegy ze Zašové a Krhové.

Jedním z hlavních motivů byla záchrana srnčat při jarních senosečích. Ta se v prvních několika týdnech před nebezpečím nechraní útěkem, ale přitisknou se k zemi a při průjezdu zemědělské techniky, v tomto případě sekačky, mají jen minimální šanci na přežití. S využitím našeho dronu k záchraně mlád'at začali nejdříve myslivci ze Zašové již v druhé polovině května. Louky ve Stríteži přišly na řadu až asi v půlce června.

Díky příkladné komunikaci s VZOD, konkrétně Ing. Filipem Rudolfem, jsme mohli v ranních hodinách před příjezdem techniky louky prohledávat a zvěř vyhánět. Senoseče se v honitbě uskutečnily v podstatě během tří dnů, kdy probíhaly ve Videčkách, na Hůrach, na Zádvoří, na Příčnici a u Štusků. Srnčata již byla v tuto dobu většinou natolik vyspělá, že před odchycením ze zálehu odbíhala a naši snahou tak bylo je důsledně „vyprovodit z ohroženého prostoru“.

V několika případech jsme mladší srnčata vynesli do bezpečí nejbližšího lesa. Naše první zkušenosti s tímto moderním způsobem prevence škod na mlád'atech jsou tak velmi pozitivní.

Myslivecký spolek

Ohlédnutí za létem ve školce

Kurz inline bruslení

Na školní zahradě

Na školní zahradě

Exkurze na Fojtství

Exkurze na Fojtství

Na školní zahradě

Loučíme se s asistentkou Renčou

DĚTSKÁ SKUPINA STŘÍTEŽ

PŘIJÍMÁME NOVÉ DĚTI

DĚTI 1–3 ROKY

OTEVÍRACÍ DOBA
6:30–16:00

MALÝ KOLEKTIV
MAX. 12 DĚTÍ

PRÁZDNINOVÝ PROVOZ

INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP
KE KAŽDÉMU DÍTĚTI

SPOLUPRÁCE S RODIČI

RODINNÉ A BEZPEČNÉ
PROSTŘEDÍ

PŘIHLÁŠKY
I BĚHEM ROKU

PROVOZOVATEL

Místní akční skupina Rožnovsko, z.s.
Ing. Lubomír Sušila
727 808 057
susila@masroznovsko.cz

DĚTSKÁ SKUPINA STŘÍTEŽ

Střítež nad Bečvou 97,
756 52 Střítež nad Bečvou
777 485 450

Těšíme se na nové kamarády! ❤️

Florbal ve Stříteži

Máš náročný týden a potřebuješ na chvíli úplně vypnout? Jsme parta lidí, co si v nabitém programu ráda najde čas na hodinu a půl sportu a dobré zábavy. Scházíme se každé úterý ve 20:00 ve Střítežské sokolovně. Nejde nám o výsledky, ale o radost ze hry, fyzickou a skvělou partu. Vůbec nezáleží na pokročilosti ani na zkušenostech – rádi mezi sebou uvidíme nové tváře! Stačí si vzít sálavky, florbalku a dorazit mezi nás.

David Vaculín

POZNEJ SVÉHO FARMÁŘE NA FARMÁCH 2026

MÍSTO: STŘÍTEŽSKÉ FOJTSTVÍ

Střítež nad Bečvou č.p. 21, Zlínský kraj

3. 10. 2026

10–16 HOD.

VSTUP

ZDARMA

Těšit se můžete na farmářské trhy s lokálními potravinami a bohatý program pro děti.

- Hudební vystoupení
- Zemědělská technika
- Ochutnávka z regionálních potravin
- Dětský program

EVANGELICKÝ KOSTEL VE STŘÍTEŽI NAD BEČVOU

Hudební nešpory

11. října 2026 v 15 hodin

PROGRAM:

Johann Sebastian Bach
Chorální předehra BWV 687
Johann Joseph Fux
Overture-Suite in G minor Op. 1 No. 4
Johann Sebastian Bach
Kantáta BWV 38 Aus tiefer Not schrei ich zu dir

ÚČINKUJÍ:

varhany – Daniela Eklová
komorní orchestr
regionální smíšený pěvecký sbor
a sólisté
Monika Švandová
Terezie Kašíková
Petr Porubský

dirigent – Zdeněk Šimůnek
úvodní slovo a kázání – Vladimír Kopecký

Fotbal TJ Vidče – podzim 2026 s hráči ze Stříteže

Také fotbalistům Vidče, v jejichž mládežnických týmech hrají i děti bydlící ve Stříteži nad Bečvou, odstartoval soutěžní ročník 2026/2027.

Sedm týmů (všechny věkové kategorie) čeká neuvěřitelných 64 zápasů a přinejmenším pět turnajů nejmenších dětí. Nečeká nás lehká sezóna, a to vůbec ne kvůli nedostatku hráčů, ale především proto, že celý podzim odehrajeme mimo Vidče, mimo pověstný areál na Sahaře. Důvodem je skutečnost, že v červenci byla zahájena tolik potřebná kompletní rekonstrukce travnatého fotbalového hřiště. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších investic do sportovní infrastruktury v obci Vidče za poslední roky. Nynější travnaté fotbalové hřiště tedy po 33 letech dosloužilo.

Hrát a fungovat musíme, a tak jsme přes léto hledali a našli útočiště pro naše domácí zápasy v okolí. Muži A odehrají své zápasy v Zašové, Muži B se přestěhují k vám do sousední Stříteže, dorost a starší žáci, stále sdružení s Valašskou Bystřicí, budou hrát ve Valašské Bystřici, mladší žáci a starší přípravek ve Stříteži, no a turnaje mladší přípravek odehrajeme u soupeřů.

Do Stříteže nad Bečvou se k domácím mistrovským zápasům vracíme po dlouhých 37 letech. Tenkrát na jaře magického roku 1989 jsme s A-týmem mužů odehráli u vás šest mistrovských zápasů v 1. B třídě skupiny D Středomoravské župy. Stejný počet, pokud počasí dovolí, plánujeme sehrát i letos na podzim s B-týmem v 8. lize – Okresním přeboru. Mimo jiné i v neděli 13. září atraktivní mistrovský zápas proti domácí Stříteži.

Po několik desetiletí z naprosté většiny s vlastními odchovanci. A nejinak tomu bude i letos. Dorůstá nám opět skvělá generace, která pokud u fotbalu vydrží

Družstvo starší přípravek

zajistí, že nemusíme mít na několik desítek let starosti o budoucnost fotbalu u nás. V mužských týmech se do A-mužstva prosazuje talentovaný, věkem ještě dorostenec Tomáš Kozák, v rezervním B-týmu působí loňský nejlepší střelec 9. ligy Tomáš Kraus.

V mládežnických kategoriích máme přihlášeno opět všech pět týmů, z toho dva ve sdruženém družstvu s Valašskou Bystřicí. Dorost, vítěz Okresního přeboru hrající pod hlavičkou Vidče (ročník 2008–2011), trenéři Petr Urban a Radim Kopecný, poprvé v historii postoupil do Krajské soutěže – 5. ligy staršího dorostu. Ondřej Šrámek a Michal Vaculín jsou dvojice hráčů, kteří mají možnost si tuto velmi kvalitní soutěž vyzkoušet.

Zbýlé čtyři týmy startují v okresních soutěžích. Starší žáci pod hlavičkou Valašské Bystřice (ročník 2012–2013), trenéři Radek Mičkal a Lukáš Karafiát. Trojice hráčů ze Stříteže: Jonáš Lašák, Petr Ryboň a Ondřej Zátorský. K nim výborná Eliška Špaková s možností hrát ještě za mladší žáky. Mladší žáci (ročník 2014–2015), trenéři Petr Nerád a Jakub Neřád, patří hráčsky ze Stříteže k nejpočetnější kategorii: Jáchym Hanák, Dalibor Tkačik, Da-

mian Januš, Ladislav Konvičný, Lukáš Lašák a Vít Randýsek. Přípravky – starší a mladší (ročníky 2016–2021) – s trenérskou trojicí Vladimír Nerád, Vladislav Basel a Zdeněk Němec. Ve starší přípravce: Jonáš Gerla, Kryštof Hanák, Jonáš Pelc. V mladší: Lukáš Konvičný, Štěpán Vaculín, Antonín Basel, Tadeáš Basel a Ondřej Fabián.

A nesmím zapomenout pochválit dorostence Davida Vaculína, který po těžkém zranění úspěšně zvládá přechod z hráčské kariéry na tu časově náročnější trenérskou. Borec!

Závěrem velké poděkování TJ Sokol Střítež, v čele s předsedou Tomášem Folvarčným a Ing. Pavlem Gerlou, za to, že nám umožnili na podzim 2026 využít k zápasům a tréninkům našich mužstev Sportovní areál pod Hostýnem. Velice si toho vážíme. Speciální poděkování i Josefu Mikulenkovu a jeho kolegům o oddílů za přípravu hřiště a komunikaci mezi oddíly.

Pokud máte rádi fotbal, přijďte se podívat. Zveme vás co nejsrdčněji.

Basel Vladislav – předseda TJ Vidče

Tomáš Kozák

Contica STAV
ŘEŠÍTE STŘECHU ?

STAVTE SE 16.10.2026 od 12 - 16hod

SETKÁNÍ
S VÝROBCEM

PORADENSTVÍ

AKČNÍ SLEVY

OBČERSTVENÍ

Meziříčská 100 Areál travních semen

Rožnov p. R. tel: 739 116 969

STŘECHY

Tabulka fotbal muži - okresní přebor

#	KLUB	Z	V	R	P	SKÓRE	B
1.	Jarcová	5	5	0	0	18:6	15
2.	Střítež/Hrachovec B	5	4	0	1	18:10	12
3.	Krhová	5	3	1	1	19:9	10
4.	Zašová	5	3	1	1	15:11	10
5.	Liptál	5	2	2	1	12:8	8
6.	Jablůnka	5	2	1	2	14:12	7
7.	Nový Hrozenkov/VKK B	5	2	1	2	8:9	7
8.	Huslenky	5	2	0	3	18:21	6
9.	Bynina	5	2	0	3	10:15	6
10.	Hor.Bečva B/Pr.Bečva B	5	1	1	3	10:17	4
11.	Zubří	5	0	1	4	5:10	1
12.	Vidče B	5	0	0	5	3:22	0

Momentka ze zápasu Střítež/Hrachovec B - Vidče

Rozpis zápasů

7. kolo: sobota 26. 9. 2026 v 15:30

- Střítež/Hrachovec B - Liptál

8. kolo: neděle 4. 10. 2026 v 15:00

- Bynina - Střítež/Hrachovec B

9. kolo: sobota 10. 10. 2026 v 15:00

- Střítež/Hrachovec B - Hor.Bečva B/Pr.Bečva B

10. kolo: neděle 18. 10. 2026 v 14:30

- Zašová - Střítež/Hrachovec B

11. kolo: sobota 24. 10. 2026 v 14:30

- Střítež/Hrachovec B - Zubří

Oddíl kopané TJ Sokol Střítež

Losovaný turnaj smíšených družstev ve volejbalu pro příchozí 2026

V sobotu 29. srpna se uskutečnil na antukových kurtech u fotbalového hřiště TJ Sokol Střítež již čtvrtý ročník obnoveného losovaného turnaje pro příchozí. Byli zváni všichni, kdo měl chuť si zahrát. Účastníci turnaje byli rozlosováni do čtyř družstev. Vzhledem k velmi teplému počasí bylo dohodnuto, že budeme hrát každý s každým na 2 hrané sety do 25 bodů. Při rovnosti bodů, rozhodoval set třetí. Začínalo se na 10 bodech a vyhrál ten, kdo první dosáhl 15 bodů. Turnaje se účastnili i hráči a hráčky našeho oddílu. Nás těší, že se celý turnaj obešel bez zranění.

Doufáme, že se všem účastníků turnaj líbil, a že příštího ročníku se zúčastní ještě více hráčů.

Oddíl odbíjené TJ Sokol Střítež

Soustředění – volejbal Střítež

Poslední srpnový týden pro mnohé znamenal konec prázdnin, ovšem pro náš oddíl to byl symbolický začátek nové volejbalové sezóny. Od 24. do 28. srpna totiž probíhalo na kurtech pod Hostýnem ve Stříteži příměstské volejbalové soustředění, kterého se zúčastnili naši nejmladší hráči od přípravy až po starší žáčky. Přestože předpovědi nebyly ze začátku vůbec příznivé, již od pondělního rána nás provázelo skvělé počasí, které nám umožnilo strávit opravdu veškerý čas tréninkem venku, a to jak ve Stříteži na hřišti, tak také na písku v Zašově.

Každý den byl rozdělený na ranní trénink, pauzu na oběd i s odpočinkem, a nakonec trénink odpolední, po kterém děti odcházely domů. Proto jsme měli dost času na procvičení techniky, nových systémů, osvěžení pravidel volejbalu, tejpování prstů a také, protože byly děti rozděleny na týmy, kde se mísily všechny

věkové kategorie, soutěžení v různých hrách a kvízech. O poutivou dřinu, ale i zábavu, nebyla celý týden nouze. Přesto všechno bylo hlavním cílem soustředění vytvořit pohodovou atmosféru pro nově vzniklá družstva, aby si na sebe děti před novou sezonou alespoň trošku zvykly a semkly se, což se, můžu-li mluvit za všechny trenérky v oddíle, podařilo na jedničku.

Zajímavým zpestřením programu byla čtvrteční návštěva týmu starších žaček z Rožnova, které za námi přijely, aby si s holkami zahrály jejich první přátelák v nové sestavě. A i když bylo Střítežské družstvo pouze šestičlenné, zvládly naše holky držet s Rožnovem krok a na první zápas si nevedly vůbec špatně. Největší událostí celého týdne byl ovšem páteční turnaj dětí s rodiči, kde si nakonec zahrálo celkem 6 namíchaných týmů po 6 a 7 hráčích. Kdo vyhrál nebylo nakonec důležité, protože největší radost měly děti hlavně z toho, že mohly rodičům konečně předvést, co všechno umí.

Velké díky bych chtěla adresovat trenérkám, které byly klíčové při organizaci a plánování soustředění, všem maminkám, které dětem přivezly každý den něco dobrého na zub a také paní Hurtíkové, která byla tak hodná a věnovala jedno odpoledne tomu, aby nás naučila něco o tejpování. Bez těchto lidí by se to totiž neobešlo. Takže ještě jednou díky, a volejbalu ZDAR!

Za oddíl odbíjené Žlebčíková

11. Původ a příjmení Střítežanů

Otázka původu obyvatel Stříteže a okolních obcí patří k nejzajímavějším, ale zároveň k nejméně jednoznačným kapitolám místních dějin. V době založení Stříteže, tedy ve vrcholném středověku, přicházeli první osadníci do dosud neosídlené a převážně zalesněné krajiny na pozvání vrchnosti. V našem případě sehrál klíčovou roli již dříve zmiňovaný olomoucký biskup Bruno, který patřil k nejvýznamnějším podporovatelům kolonizačního úsilí na severovýchodní Moravě.

Odkud přesně tito první osadníci přišli a jaké byli národnosti, dnes s jistotou nevíme. Místní raně středověká populace byla početně slabá a navíc opakovaně decimovaná epidemiemi, hladomory i válečnými konflikty. O to větší záhadou zůstává, kde se v relativně krátké době vzalo tolik nových mladých rodin, ochotných opustit své původní domovy, podstoupit nejistou cestu a pustit se do mimořádně tvrdé práce v beskydských pralesích, kde šlo často doslova o boj o holou existenci.

Převládající výklad historiků vychází z konceptu tzv. německé kolonizace, která od počátku 13. století zasáhla rozsáhlé oblasti českých zemí, zejména hospodářsky málo využívané a řídké osídlené kraje. Tito osadníci přicházeli nejen z oblastí dnešního Německa, ale také z rakouských a alpských zemí. Byli zvaní jak králem Přemyslem Otakarem II., tak i světskou šlechtou a církevními institucemi, v našem případě prokazatelně olomouckým biskupstvím. Šlo o systematický proces řízený církevní a světskou mocí s cílem proměnit do-

sud neplodnou, lesem porostlou krajinu v produktivní zemědělskou oblast a výběrem daní zajistit stabilitu ekonomických zdrojů pro olomoucký oltář. Kolonizaci výrazně usnadňovalo zavedení tzv. německého práva, podle něhož se noví osadníci mohli řídit. Zatímco podle staršího, tzv. staročeského práva byli domácí usedlíci pouze dočasnými držiteli půdy, která se po jejich smrti vracela vrchnosti, právo německé poskytovalo půdu k dědičnému užívání. To byl zásadní rozdíl a obrovská výhoda, protože osadník měl jistotu, že jeho práce a investice přejdou na jeho potomky. Není proto divu, že se tohoto práva začali postupně domáhat i starší domácí obyvatelé. Podle konkrétní právní formy kolonizace vznikaly také rozdílné správní struktury obcí. Při osazování právem franckým (švábským) stáli v čele vesnic rychtáři, zatímco při osazování právem saským (magdeburským) byly obce vedeny fojty. Skutečnost, že se v nejstarších záznamech z východní Moravy objevují u fojtů německy znějící příjmení, nasvědčuje tomu, že alespoň část zakladatelů vesnic skutečně pocházela z německého jazykového prostředí. Zároveň se však zdá, že v převážně slovanském prostředí docházelo k poměrně rychlé jazykové i kulturní asimilaci těchto rodin. Němečtí osadníci se postupně počesťovali, přijímali český jazyk i místní zvyklosti. Významnou roli v tomto procesu sehrály bezpochyby také husitské války v letech 1419–1436, které nebyly pouze konfliktem náboženským, ale nesly v sobě i silné národnostní, respektive protiněmecké tendence.

České obyvatelstvo se v této době přirozeně bránilo snahám o poněmčování. Na druhé straně nelze zcela vyloučit ani možnost, byť méně pravděpodobnou, že některé valašské obce měly staroslovanský původ již před vrcholnou kolonizací. Tomu by mohly nasvědčovat především místní názvy tratí, polí a lesů, které se po celá staletí zachovaly a mají převážně slovanský původ. Ve Stříteži je doložen pouze jediný název znějící německy. Je to Rynštok, avšak i ten mohl vzniknout až v pozdějším období a nemusí nutně souviset s dobou založení obce.

Od druhé poloviny 16. století lze otázku původu obyvatel částečně zkoumat prostřednictvím příjmení, která se v této době začínají postupně ustalovat. Ani tato metoda však není zcela spolehlivá. Příjmení jako Šmíd nebo dokonce Němec sama o sobě neprokazují německý původ nositele. Mohla vzniknout podle povolání, přezdívkou, místa původu či jiných okolností. Navíc příjmení tehdy nebyla pevná, často se měnila, zapisovala různými způsoby a jejich dnešní podoba je výsledkem dlouhého vývoje.

Příjmení nám proto mohou napovědět spíše o době, sociálním postavení či zaměstnání jejich nositelů, nikoli s jistotou o etnickém původu jejich vzdálených předků. Původ Střítežanů je tak třeba chápat jako výsledek dlouhodobého prolínání slovanských, německých a později i valašských vlivů, které společně utvářely podobu místní společnosti a její kulturní identitu.

Vznik a vývoj křestních jmen i příjmení je z historického i jazykového hlediska mimořádně zajímavým fenoménem. Křestní jména jsou na rozdíl od příjmení volitelná, přesto však podléhají dlouhodobým kulturním, náboženským a regionálním tradicím. Není náhodou, že se v historických zemích Koruny české po celá staletí opakují stále tatáž jména, často v téměř nezměněné podobě.

Nejrozšířenějším mužským křestním jménem na našem území není ani Jan, ani Josef, ale Jiří. Následují Jan, Petr, Josef a Pavel. Skutečnost, že právě z těchto jmen vzniklo největší množství příjmení, není překvapivá. V období, kdy se příjmení teprve formovala, bylo nejjednodušším a nej-přirozenějším způsobem rozlišení osob odvození jména „po otcí“. Na příkladu jména Jiří je dobře patrné, jak bohatý rejstřík příjmení mohl z jediného křestního jména vzniknout: Jiřík, Jiříček, Jiříčný, Juřík, Juříček, Juřica, Juříčka, Jura, Jurajda, Juráň, Jurka, Jurek, Jurásek, Juráček, Jirka, Jirkal, Jirků, Jíra, Jírů, Jireš, Jirsák, Jirásek, Jírotka, Jírek, Jirský a mnohá další. Tyto tvary vznikaly zdrobňováním, nářečními obměnami, přechodem do přivlastňovacích tvarů nebo podle rodového označení „Jiříkův“.

Přestože křestní jména nedědíme a jejich výběr je dnes zcela svobodný, je pozoruhodné, jak silně jsou některá jména vázána na konkrétní regiony. V Čechách dlouhodobě dominují jména Jiří, Jan, Josef a Václav, přičemž Janové a Václavové jsou zvláště početní v jihozápadních Čechách. Jiří se vyskytuje prakticky po celém území, avšak jeho relativně menší zastoupení na východní Moravě může vytvářet dojem, že nejde o jméno nejčastější. U ženských jmen zaujímají

přední místa Jana a Marie, následované Evou a Hanou. Zvláště nápadná je vysoká četnost jména Marie v jižních Čechách a na jižní Moravě, zatímco jméno Hana je výrazně častější v Čechách než na Moravě. Specifickým jevem jsou pak jména velkomoravského původu. Nositelé jmen jako Mojmír, Rostislav, Svatopluk, Cyril či Metoděj se s mimořádnou četností rodí právě na Moravě. Tento jev svědčí o hluboké historické paměti a kulturní kontinuitě regionu. Je skutečně pozoruhodné, že jména spojená s Velkomoravskou říší a počátky slovanské státnosti a křesťanství přetrvávala v živém užívání i více než tisíc let po zániku této říše. V Čechách se tato jména dávají novorozencům jen zcela výjimečně.

Zcela odlišnou kapitolu představují příjmení. Ta si na rozdíl od křestních jmen nevybíráme, jsou dědičná a představují rodový znak, který nás pevně váže k minulosti. Až do počátku 17. století nebyla příjmení v dnešním smyslu slova běžná ani nutná. Obyvatel bylo málo a k identifikaci osoby zpravidla postačovalo křestní jméno, případně doplněné označením povolání, původu či osobní vlastnosti, například pekař Jan, Jan z Pasek nebo malý Jan. S postupným nárůstem obyvatelstva, rozvojem vrchnostenské správy, daňové evidence a církevních matrik se však tento způsob označování stal nevyhovujícím. Od 16. století se proto začínají stále častěji používat ustálenější přídomky, které se postupně mění v dědičná příjmení. Jejich podoba se ustalovala velmi pomalu a ještě dlouho kolísala v zápisech podle libovůle písaře, místního nářečí nebo okamžitého užívání.

Příjmení lze podle jejich původu rozdělit do několika základních skupin. Vedle příjmení odvozených od křestních jmen existují příjmení vzniklá podle povolání (Kovář, Švec), podle osobních vlastností (Jadrný, Malík), podle místa původu (Videcký, Solanský) nebo podle činnosti. Právě tato poslední skupina je typická například na moravské Haně, kde se setkáváme s příjmeními jako Navrátil, Zatloukal, Skopal či Vybíral, jež odkazují spíše na jednorázový čin nebo životní osud než na trvalé povolání.

Valašsko má naproti tomu řadu zcela specifických příjmení, která se mimo tento region vyskytují jen výjimečně a zpravidla pouze v důsledku vystěhování jednotlivců či rodin. K takovým tradičním valašským příjmením patří například Vašut, Křenek, Orság, Krůpa, Jurča, Blinka, Petružela, Randýsek, Mandula, Mikulenka, Jadrníček, Stodůlka, Štůsek a mnohá další. Některá příjmení, jako Dobeš či Volek, sice trvale pronikla do Čech, přesto však zůstávají výrazně moravská.

Nejčastější česká příjmení dneška – Novák, Svoboda, Novotný, Dvořák, Černý či Procházka – mají celonárodní rozšíření, avšak i u nich lze při podrobnějším zkoumání vystopovat regionální koncentrace a historické souvislosti. Moderní databáze a internetové nástroje dnes umožňují sledovat výskyt příjmení s nebývalou přesností a nabízejí tak nové možnosti pro genealogický i regionálně-historický výzkum.

Vraťme se však znovu na náš střítežský rybníček, kde jména a příjmení nejsou jen statistickým údajem, ale především svědectvím o konkrétních rodinách, jejich osudech, majetku, řemeslech a dlouhodobé kontinuitě života v obci.

Příjmení obecně, tedy nejstarších i současných Střítežanů vznikala zpravidla šesti základními způsoby:

1. **Podle křestního jména** – nejrozšířenější metoda. Mezi starší střítežské příklady patří Dobeš (z Tobiáše), Baroš, Bareš (z Bartoloměje), Martinek, Martinák, Martinát a Merta (z Martina). Později se v obci objevují příjmení jako Gerla (z Gerharda), Vaněk a Vaculín (z Václava), Šimčík a Semančík (ze Šimona), Divín (z Diviše), Ondruch a Ondrušek (z Ondřeje), Beneš a Bena (z Benedikta), Běťák (z Alžběty), Boček (z Boka), Baláš a Baláž (z Baltazara), Bartoška (z Bartoloměje), Melichařík (z Melichara), Machýček, Máca a Matula (z Matěje), Peterka, Petřek, Pecha (z Petra), Pavlát, Pavlíček, Pavlišťík (z Pavla), Prokš (z Prokopa), Jurošek (z Jiřího), Mikulěnka (z Mikuláše), Mičkal (z Michala), Kuběj a Kubela (z Jakuba), Lexa (z Alexandra), Randus a Randýsek (z dnes již neznámých jmen Randa nebo Ranožír), Vavřín a Vavruša (z Vavřince), Adámek (z Adama) a Fabián (z Fabiana).
2. **Podle zaměstnání** – dříve například Sedláček, Kovář, Hajný, Kočíb, Pilař, Horníček, později Švec, Majer (správce), Fojtík, Fojtů, Fojtášek, Klimpar (zřejmě z klempíř). Tato příjmení odkazují na povolání předků a svědčí o významu řemesel a funkčních rolí ve vesnické společnosti.
3. **Podle domovské obce nebo místa původu** – dříve ve Stříteži například Byčanský (z Bytče), Brňovský, Hrachovec, Hodslavský, Palacký (z Palačova), později Zátorský, Videcký, Urban (městský), Lušovský, Lušovjan, Solanský. Taková příjmení umožňovala identifikovat přistěhovalce podle místa původu.
4. **Podle národnosti** – mezi starší střítežská příjmení patří Kozák, Polách, Polášek (z Polák), Švajda (zřejmě z Švéd), Uherek, později příjmení Němec.
5. **Podle tělesných vlastností nebo charakteru** – dříve například Jadrný, Hrbáč, Málek, Malík, Šrámek, později Bajza (zřejmě z báti se), Bělunek (bílý), Hurta (prudký, hlučný), Hlaváč, Hlavoň, Holý, Holčák (holohlavý, bezvousý), Kraus (kučeravý), Krasula (krasavec), Mizera (bídny, nuzný), Suchánek (suchý, hubený).
6. **Podle zvířat** – dříve Sluka, Králík, Blecha, později Volek, Vlček, Zajíc, Zajíček, Pliska (moravský výraz pro konipasa), Špak (špaček), Pěňčík a Pěnička (podle ptáka pěnice).

Jiná střítežská příjmení nevyžadují vysvětlení vzniku, např. Stodůlka, Kopecký, Horák, Mráz, Koleček, Kořenek, Konvičný, Kopřiva, Procházka, Skýpala, Škrobák, Šmejkal (smýkal), Tvarůžek, Třetina, Zeman. Velmi starým příjmením je Trčka (Trčka z Lípy), odvozené od slova trčet.

Cáb – vzniklo z nářečního cabit – brečet, Štůsek vzniklo ze slova štus – hromada či vrstva, Žlebčík od žleb – malý žlab nebo koryto, Třeštík od třeštit, Folvarčný od folvark (panský dvůr). Zajímavý je vznik originálního a nikde jinde se nevyskytujícího příjmení Chlevišťan. Vzniklo jako přezdívká Michala Ondrů. Otec Michala Ondrů se jmenoval Václav a v roce 1747 se přizemil do Javoří z Malé Bystřičky (Bystřice). Vzal si Dorotu, dceru zbojníka Michala Kováře – Javorovského. Jejich syn Michal se zřejmě narodil ve chlěvě, protože mu všichni začali důsledně říkat Chlevišťan a všechny jeho děti už přijaly toto neobvyklé příjmení za své. Rod Chlevišťanů se držel na samotě v Javoří celých 150 let, poté se přestěhovali do vesnice.

Ve Stříteži dominují příjmení ryze českého původu. Německého původu byla pouze příjmení Saran, Bajárek, Botrl a Špácha. To však nevylučuje možnost, že první obyvatelé obce mohli být německé národnosti. Vždyť předci nositelů českých příjmení se mohli do Stříteže přistěhovat až v 16. či 17. století a s původní kolonizací nemít žádnou souvislost. Ani po třicetileté válce se ve Stříteži neobjevila nová německá příjmení. Střítežané nebyli významně odbojní, nebylo tedy nutné zabavené majetky nabízet cizincům. A podle úředních statistik od roku 1880 nežil na území Stříteže žádný občan německé národnosti, s výjimkou paní Margot Bárkové, rozené Wagner, která zemřela v roce 2020. Nejstarší střítežská příjmení ani názvy starých tratí neposkytují jasný důkaz německého původu prvních obyvatel, přesto historické studie potvrzují, že německá kolonizace Stříteže a okolních obcí je velmi pravděpodobná, téměř jistá. Během 3–4 generací dochází k přeměně až poloviny příjmení v obci. Pokud by tedy kolem roku 1290 přišlo všech prvních 19 rodin z německých krajů, neměli by ještě příjmení, takže je stejně nelze historicky sledovat. Nejstarším doloženým střítežským fojtem byl Jiřík, který tehdy ještě příjmení neměl. V archivu města Lipník nad Bečvou byla nalezena smlouva z roku 1539 mezi Matoušem, synem fojta křivskýho od Meziříčí, a pannou Kateřinou, dcerou Matěje Melhuby. Jako svědek je uveden Jiřík, fojt střítežský od Rožnova – to je vše, co o něm víme. Zda mohl být potomkem Jiříka, majitele střítežského hrádku z roku 1297, nelze zjistit. Navíc je to velmi nepravděpodobné, propast 242 let je příliš hluboká a spekulace nemají podklad.

Jiří Jadrníček